

ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР МЕН ТАПСЫРМАЛАР
студенттердің өзіндік жұмыстарын орындау үшін
оқытушы жетекшілігімен (СӨЖ) курс бойынша
«Сот-баллистикалық сараптаманың теориялық негіздері»

Курстың мақсаты.

Осы пәнді оқытудың мақсаты трасологиялық сараптамалардың теориялық негіздерін жүйелі түрде зерттеу болып табылады.

Курстың міндеттері.

Курстың негізгі міндеті-зерттеудің трасологиялық түрлерін жүргізудің негізгі дағдыларына үйрету; студенттердің сот сараптамасына қатысты терең білім алуы.

Құзыреттері (оқытудың нәтижелері)

Студенттер білуі керек:

- сот сараптамасының мәні, міндеттері мен принциптері;
- сараптамаларды зерттеу ерекшеліктері;
- зерттеудің бастапқы және кейінгі кезеңін жүргізу тәртібі;
- арнайы ғылыми білімді қолдану ерекшеліктері.

Білу:

- сот сараптамасын тағайындау туралы қаулыларды сауатты құрастыру.

Дәріс студенттер алдында белгілі бір ғылыми білімдерді логикалық дәйекті баяндау болып табылады. Бұл оқу үрдісінің негізгі формаларының бірі және ЖОО-да оқытудың басты әдісі.

Дәріс арқылы оқытушы өзінің негізгі педагогикалық қызметін жүзеге асырады: оқыту, тәрбиелеу, дамыту және ұйымдастыру-ынталандырушы.

Дәрістердің келесі түрлері бар.

Шолу дәріс-белгілі бір біртекті (мазмұны бойынша жақын) бағдарламалық мәселелер туралы қысқаша, көп мөлшерде жинақталған ақпаратты қамтиды. Бұл дәрістер оқудың соңғы кезеңдерінде (мысалы, мемлекеттік емтихандардың алдында), сондай-ақ сырттай және күндізгі-сырттай оқу түрінде жиі қолданылады.

Курстың мазмұны мен оның бір бөлігін өз бетінше меңгеруге жалпы нұсқаулар береді. Мұндай түрдегі дәріс, әдетте, демонстрациялық материалды пайдалана отырып, түсіндірме сипатқа ие болуы мүмкін. Дәріскер зерттелетін объект туралы қазіргі заманғы түсініктерді жинақтайды, студенттердің назарын шешілмеген мәселелерге аударады, өзінің көзқарасын білдіреді, зерттелетін саланың не құқық институтының одан әрі дамуына қатысты ғылыми болжам береді. Сырттай оқу бөлімінде дәрістердің осы түрін оқудың проблемалық әдісін қолдану ұсынылады, сонымен қатар оқытушы студенттерге өзінің практикалық қызметінде қойылған мәселелерге жауап таба алады.

Ақпараттық дәріс баяндаудың түсіндірмелі-иллюстрациялық әдісін қолданады. Бұл жоғары мектептегі дәрістердің дәстүрлі түрі.

Проблемалы дәріс оқытушының аудиторияны сабақ тақырыбын анықтайтын маңызды ғылыми проблеманы шешуге тартуды көздейтін дәріс сабағы болып табылады.

Әрбір оқу-анықтамалық материалда лектор қандай да бір ғылыми проблеманың мәніне қатысты, оны шешудің мүмкін жолдарын ашады, жетістіктердің теориялық және практикалық маңыздылығын көрсетеді, яғни әрбір дәріс белгілі бір дәрежеде проблемалық сипатқа ие.

Дәрістік курсқа кем дегенде бір проблемалы дәрісті мақсатты түрде енгізу қажет. Бұл кафедраның ғылыми ұжымы көптеген жылдар бойы қандай да бір ғылыми проблеманы зерттеумен айналысатын жағдайларда ғана қажет. Әрине, ол бар бірегей болуы мүмкін және бірегей ғылыми деректермен. Проблемалық дәрістерді оқу маңызды дидактикалық маңызға ие және студенттерді ғылымның өзекті мәселелерін шешуге әлеуетті ғылыми қызметкерлер ретінде тартады. Семинар студенттердің жеке сұрақтар, мәселелер бойынша өз бетімен оқу үрдісінің формасы болып табылады, кейіннен баяндамалар түрінде рәсімделеді және

оларды бірлесіп талқылайды.

СОӨЖ, лекциялар сияқты, заң ЖОО-дағы оқу үдерісінің қажетті элементтері болып табылады. Сабақ ОСӨЖ мақсаты дәрістерде алған білімдерді тереңдете түсу, кеңейту, кәсіби маңызды дағдылар мен біліктерді қалыптастыру болып табылады. Олар екі-үш дәрістен кейін өткізіледі және дәрісте басталған оқу жұмысын қисынды жалғастырады. СОӨЖ сабақтар студенттердің кәсіби ойлауы мен сөйлеу мәдениетін дамытуға ықпал етеді, соның ішінде заң терминологиясын меңгереді, меңгерген білімін тексеруге мүмкіндік береді, жедел кері байланыс құралы ретінде әрекет етеді.

Студенттердің өзіндік жұмысы (бұдан әрі - СӨЖ) аудиториямен қатар оқу процесінің маңызды түрін ұсынады, өйткені өзіндік қызметпен бекітілмеген білім, білік, дағды маманның кәсіби құзыреттілігінің шынайы элементтері бола алмайды. Өзіндік жұмыс - бұл оқытушының тапсырмасы бойынша және әдістемелік басшылығында өзінің танымдық қабілеттерін және үздіксіз білім алуға бағыттылығын дамыту мақсатында студенттердің жоспарланған жұмысы. СӨЖ-дің дидактикалық міндеттері: аудиториялық сабақтар кезінде алған білімдерін бекіту, тереңдету, кеңейту және жүйелеу; жаңа оқу материалын өз бетінше меңгеру; кәсіби іскерлікті, сондай-ақ өзіндік ақыл-ой еңбегінің дағдылары мен іскерлігін дамыту; ойлау дербестігін, заң әдебиетіне, тәжірибелік заң қызметіне, құқық шығару процесіне қызығушылықты дамыту.

СӨЖ негізгі формалары: үй жұмысы; жеке тақырыптар бойынша рефераттар дайындау; студенттердің ғылыми-зерттеу және ғылыми - зерттеу жұмыстары (студенттердің оқу-зерттеу жұмысы - УИРС және студенттердің ғылыми-зерттеу жұмысы - СҒЗЖ), ғылыми студенттік үйірмелер мен ғылыми студенттік конференцияларға қатысуды болжайтын.

Курста студенттің өз бетінше оқыған сұрақтары бар (СӨЖ). СӨЖ тақырыптары мен тапсырмалары Осы курстың силлабусына алдын ала енгізілген. Студент өз бетінше СӨЖ-ге қойылған сұрақтарды оқып, СӨЖ үшін тапсырмаларды орындауы тиіс.

СӨЖ-ді орындау үшін әр тақырып теориялық сұрақтардан және семинарлық тапсырмалардан немесе рефераттар тақырыптарының үлгі тізбесінен тұрады. Студенттің теориялық сұрақтарын оқу барысында жеке дәптерде СӨЖ үшін тапсырмаларды жазбаша түрде орындауы тиіс. Жұмыс міндетті түрде семинарлық тапсырмалардың орындалуын қамтуы тиіс. Жұмысты орындау кезінде ұсынылған әдебиеттер мен нормативтік құқықтық актілер қолданылуы тиіс. Қосымша әдебиетті өз бетінше іздеу ынталандырылады. Пайдаланылған материалдар тізімі жұмыстың соңында келтіріледі. СӨЖ орындау кезінде студент оқытушымен кеңес ала алады. Орындалған жұмыс ОСӨЖ-де шағын топтарда талқылануға жатады.

СӨЖ барлық тақырыптарына қажетті әдебиеттер тізімі

1. Современные технологии криминалистической техники и тактики: учеб. пособие / под ред. Р.Е. Джансараевой. – Алматы: Қазақ университеті, 2018. - 394 с.
2. Шопабаев Б.А. Основы трасологии: учеб. пособие / под ред. Р.Е. Джансараевой. – Алматы: Қазақ университеті, 2013. - 287 с.
3. Шопабаев Б.А., Сатыбалдинов Д.Д. Криминалистическая техника: учеб. пособие / под ред. Р.Е. Джансараевой. – Алматы: Қазақ университеті, 2014. - 269 с.
4. Шопабаев Б.А. Научные основы криминалистического исследования материалов, веществ и изделий: учеб. пособие / под ред. Р.Е. Джансараевой. – Алматы: Қазақ университеті, 2015. - 294 с.
5. Шопабаев Б.А., Сатыбалдинов Д.Д. Сборник образцов уголовно-процессуальных документов досудебного расследования: учеб. пособие / под ред. Р.Е. Джансараевой. – Алматы: Қазақ университеті, 2016. - 235 с.
6. Лапин А.В. Криминалистическая экспертиза: курс интенсивной подготовки/А.В. Лапин. – Минск: Тетра Системс, 2006. – 160 с.
7. Россинская Е.Р. Судебная экспертиза в гражданском, арбитражном, административном и уголовном процессе/Е.Р. Россинская. – М.: Норма, 2006. – 656 с.

8. Ищенко Е.П., Топорков А.А. Криминалистика: Научно-практическое пособие – М., 2010. – 784 с.
9. Гинзбург А.Я., Поврезнюк Г.И., Оганов Н.И. Криминалистика: рекомендации к раскрытию преступлений. – Алматы, 2006. – 352 с.
10. Зинин А.М. Криминалист в следственных действиях. – М., 2009. – 144 с.

Студенттердің өзіндік жұмысына арналған тапсырмалар тізімі:

№1 СӨЖ.

Сот сараптамасын дайындау мен тағайындаудың жалпы мәселелері

№2 СӨЖ.

Сот баллистикасы және сот-баллистикалық сараптама түсінігі. Сот-баллистикалық сараптаманың объектілері мен міндеттері

№3 СӨЖ.

Атыс қаруының түсінігі және оның өлшемдері. Оның негізгі бөліктерінің мақсаты мен құрылысы

№4 СӨЖ.

Қол атыс қаруының автоматикасы принциптері

№5 СӨЖ.

Мәселелерді оқ-дәрілердің өлшемдеріне қатыстылығы туралы мәселені шешу кезінде сараптамалық зерттеу әдістемесі

№6 СӨЖ.

Атыс қаруының жарамдылығын, атуға жарамдылығын және түсіру ілгегін баспай ату мүмкіндігін анықтау әдістемесі

№7 СӨЖ.

Ойықты атыс қаруынан атудың қосымша факторларының әрекеті шегінде қашықтықты анықтау әдістемесі